

Viestintäyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 24/17
Luxemburgissa 7.3.2017

Tuomio asiassa C-638/16 PPU
X ja X v. Belgian valtio

Jäsenvaltioilla ei ole unionin oikeuteen perustuvaa velvollisuutta myöntää viisumia humanitaarisista syistä henkilöille, jotka haluavat matkustaa niiden alueelle hakeakseen turvapaikkaa, mutta jäsenvaltioilla on edelleen oikeus siihen oman kansallisen oikeutensa perusteella

Unionin oikeudessa vahvistetaan ainoastaan menettelyt ja edellytykset viisumien myöntämiseksi jäsenvaltioiden alueen kautta tapahtuvaan kauttakulkuun tai jäsenvaltioiden alueella oleskeluun, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää

Syyrialainen aviopari ja heidän kolme pientä alaikäistä lastaan, jotka asuvat Aleppossa (Syyria), tekivät 12.10.2016 Belgian suurlähetystössä Beirutissa (Libanon) hakemukset viisumien myöntämisestä humanitaarisista syistä ja palasivat seuraavana päivänä Syyriaan. Hakemusten tarkoituksena oli alueellisesti rajoitettujen viisumien saaminen EU:n viisumisäännösten¹ nojalla, jotta he voisivat lähteä piiritetystä Aleppon kaupungista tehdäkseen turvapaikkahakemuksen Belgiassa. Yksi heistä ilmoitti muun muassa joutuneensa aseistautuneen ryhmän kaappaamaksi, pahoinpidellyksi ja kidutetuksi, kunnes hänet oli lopulta vapautettu lunnaita vastaan. He korostivat erityisesti sitä, että turvallisuustilanne yleensäkin Syyriassa ja erityisesti Aleppossa oli epävakaa, ja sitä, että koska he tunnustivat ortodoksisista kristinuskoa, he olivat vaarassa joutua vainotuiksi uskonnollisen vakaumuksensa vuoksi.

Office des étrangers (ulkomaalaisvirasto, Belgia) hylkäsi nämä hakemukset 18.10.2016. Se katsoi, että koska kyseinen syyrialaisperhe haki alueellisesti rajoitettua viisumia tehdäkseen turvapaikkahakemuksen Belgiassa, perheen tarkoituksena oli selvästikin oleskella Belgiassa yli 90 päivää, mikä on EU:n viisumisäännösten vastaista. Virasto korosti lisäksi, että viisumin myöntämisen salliminen tälle perheelle sitä varten, että se voisi tehdä turvapaikkahakemuksen Belgiassa, merkitsisi samaa kuin se, että sen sallittaisiin tekevän turvapaikkahakemus ulkomaanedustuksen toimipaikassa.

Syyrialaisperhe riitautti hylkäyspäätöksen Conseil du Contentieux des Étrangers'ssa (ulkomaalaisasioiden valituslautakunta, Belgia). Perhe vetoaa siihen, että EU:n perusoikeuskirjassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa asetetaan jäsenvaltioille positiivinen velvoite turvapaikkaoikeuden takaamiseen. Perheen mukaan kansainvälisen suojelun myöntäminen on ainoa keino torjua vaara kidutuksen sekä epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rankaisemisen kiellon² rikkomisesta. Tässä tilanteessa Conseil du contentieux des étrangers päätti kiireellisesti pyytää ennakkoratkaisua unionin tuomioistuimelta. Se huomauttaa, että viisumisäännöstössä säädetään muun muassa, että viisumi myönnetään, kun jäsenvaltio "katsoo" sen olevan tarpeen kansainvälisten velvoitteiden noudattamiseksi, ja pohtii jäsenvaltioille tässä yhteydessä jätetyn harkintavallan laajuutta.

Tänään antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin toteaa heti aluksi, että viisumisäännöstö on annettu EY:n perustamissopimuksen sellaisen määräyksen³ nojalla, jonka mukaan neuvosto

¹ Yhteisön viisumisäännösten laatimisesta 13.7.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009 (viisumisäännöstö) (EUVL 2009, L 243, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 26.6.2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 610/2013 (EUVL 2013, L 182, s. 1).

² Euroopan ihmisoikeussopimuksen 3 artikla ja perusoikeuskirjan 4 artikla.

³ EY:n perustamissopimuksen 62 artiklan (josta on tullut SEUT 77 artikla) 2 kohdan a alakohta ja b alakohdan ii alakohta.

päittää enintään kolmeksi kuukaudeksi suunniteltua oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevista toimenpiteistä. Näin ollen viisumisäännöstössä vahvistetaan viisumien myöntämistä koskevat menettelyt ja edellytykset, joita sovelletaan jäsenvaltioiden alueen kautta tapahtuvaa kauttakulkua varten tai sellaista jäsenvaltioiden alueella oleskelua varten, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää minkä hyvänsä 180 päivän jakson aikana. Syyrialaisperhe on kuitenkin hakenut viisumien myöntämistä humanitaarisista syistä voidakseen hakea turvapaikkaa Belgiasta ja hakeakseen siten oleskelulupaa, jota ei ole rajoitettu 90 päivään.

Tästä seuraa, että vaikka hakemukset on nimenomaisesti tehty viisumisäännösten nojalla, ne eivät kuulu viisumisäännösten soveltamisalaan.

Unionin tuomioistuin täsmentää lisäksi, että unionin lainsäätäjä ei ole tähän mennessä antanut ainoatakaan säädöstä edellytyksistä pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien myöntämiseksi jäsenvaltioissa kolmansien maiden kansalaisille humanitaarisista syistä. **Syyrialaisperheen hakemukset kuuluvat sen vuoksi yksinomaan kansallisen oikeuden soveltamisalaan.**

Koska kyseessä olevaa tilannetta ei siten ole säännelty unionin oikeudessa, siihen ei sovelleta perusoikeuskirjan määräyksiä.

Unionin tuomioistuin täsmentää vielä, että syyrialaisperheen tilanteelle ei ole ominaista se, että perheen aikomusta poistua jäsenvaltioiden alueelta ennen viisumin voimassaolon päättymistä olisi epäiltävä, vaan se, että hakemuksella on muu tarkoitus kuin lyhytaikainen viisumi.

Unionin tuomioistuimen mukaan kolmansien maiden kansalaisten oikeuttamista tekemään viisumisäännösten nojalla viisumihakemuksia, joiden tarkoituksena on kansainvälisen suojelun saaminen heidän itse valitsemassaan jäsenvaltiossa, olisi vastoin kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi perustetun unionin järjestelmän⁴ yleistä rakennetta.

Unionin tuomioistuin toteaa ratkaisunsa lopputuloksessa, että alueellisesti rajoitettua viisumia koskeva hakemus, jonka kolmannen maan kansalainen on tehnyt viisumisäännösten nojalla humanitaarisista syistä kohdejäsenvaltion edustustolle kolmannen maan alueella voidakseen tehdä heti kyseiseen jäsenvaltioon saavuttuaan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ja sitten oleskella tässä jäsenvaltiossa yli 90 päivää 180 päivän jakson aikana, ei kuulu viisumisäännösten soveltamisalaan vaan unionin oikeuden nykytilassa yksinomaan kansallisen oikeuden soveltamisalaan.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26.6.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 604/2013 (EUVL 2013, L 180, s. 31).